

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

4:de årg.

Den 22 Mars 1903

N:o 25

Återgiftvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Carl Möller och Dagmar Möller (med 2 porträtt). Professor Gustaf Ljunggren (med 1 porträtt). Friherre Robert von Kræmer † (med 1 porträtt). Efter triumftåget (med 2 illustrationer). "De båda". För HVAR 8 DAG af Th. Randal. Föreningen för frivillig sjukvård i fält (med 1 illustration). Apropos Prins Eugéns och Anders Zorns gemensamma utställning (med 12 illustrationer). Skeninge kyrka (med 4 illustrationer). En hjärtesak. För HVAR 8 DAG af Ulla Linder. Carl Millés (med 1 porträtt.) Julia Håkansson (med 1 porträtt). Ögonblicksbilder från det oroliga Holland (med 2 illustrationer.) En amerikansk jättebro (med 1 illustration.) Veckans porträttgalleri med 26 porträtt. Lea † (med 1 porträtt). Tvänne framstående läroboksförfattare (med 2 porträtt.)

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1903

CARL MÖLLER * DAGMAR MÖLLER.

Till professor Dahls efterträdare som förste intendent vid k. öfverintendentsämbetet är, enligt hvad som försports, tjänstgörande arkitekten vid ämbetet, den framstående arkitekten CARL OSKAR MÖLLER, designerad.

Född i Malmö den 20 april 1857, studerade M. i Stockholm vid Slöjdskolan 1870—73 och vid Konstakademien 1873—79, samt erhöll sistnämnda år den k. medaljen. 1879—81 företog den lika rikt begåfvade som energiske mannen en studieresa till Tyskland, Frankrike, England, Italien och Österrike, och var därunder vintern 1879—80 lärjunge vid Ecole des Beaux-arts i Paris. De studieresor till främmande länder, som M. sedermera gjort, belöpa sig nog till ett dussin — ett bevis på hans aldrig sinande lust, att skaffa sig nya erfarenheter.

M. blef 1881 arkitekt i öfverintendentsämbetet, 1890 ledamot af Konstakademien, till hvilken förvaltningsnämnd han hör, och var 1897 byggnadschef vid Stockholmsutställningen samt ledamot af dess centralkommitté. Han blef s. å. medlem af förvaltningsutskottet i kommittén för Sveriges deltagande i Parisexpositionen 1900 och 1891 sekreterare i Svenska konstnärernas förening.

M:s mästerspån är Johannes kyrka i Stockholm, i ren gotisk stil med en utomordentligt lyckad terränganordning. Johannes folkskola, Gustaf Adolfs-kyrkan, Arbetareinstitutet vittna likaledes om hans goda fantasi och praktiska dispositionsförmåga. I landsorten har en mängd kyrkobyggnader och restaureringar samt åtskilliga skolor utförts efter M:s ritningar. Han

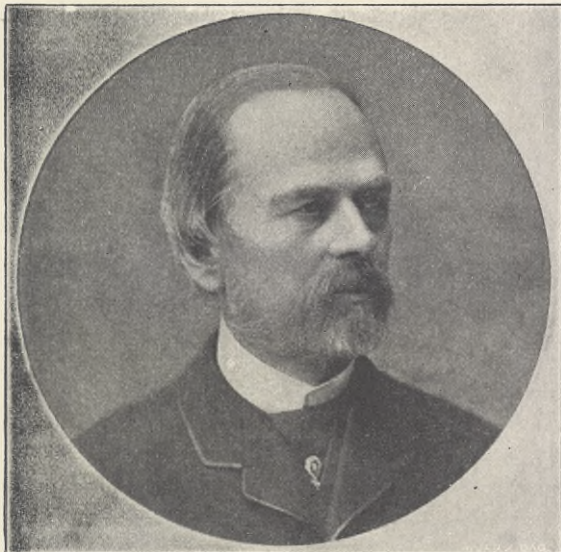
har äfven varit mycket upptagen som ledamot af olika prisnämnder. Rikt stjärnprydd, är Carl Möller dock alltjämt samma i sitt arbete helt uppgående och artistiska person som alltid.

* * *

Vi begagna oss af tillfället att återgifva en bild af fru DAGMAR MÖLLER, född Bosse, den utmärkta sångerskan, sedan tre år tillbaka lärarinna i sång och scenisk framställning vid konservatoriet i Stockholm. Född i Kristiania den 19 december 1866 — fru Möller är, som bekant, en äldre syster till fru Strindberg — ingick den unga, musikaliskt begåfvade flickan 1888 giftermål med musikern A. Sterky och sitt nuvarande giftermål 1896. Hon var efter sångstudier för m:me Artôt i Paris engagerad vid operan i Stockholm 1887—89 och 1892—94 samt i Kristiania 1891. Bland fru M:s operapartier märkas Mignon, Jolantha, Rose Friquet, Svarta dominon och Granadas dotter.

Men det är i synnerhet som romanssångerska, som fru M. gjort sig ett öfver hela Norden berömt namn. I besittning af en lysande intelligens tolkar fru M. på ett ovanligt sjäfullt sätt med utmärkt musikaliskt föredrag kompositioner af mycket olika skaplynne. De romansafnar, som hon hållit i Stockholm, ha, för att använda ett slitet, men likväl betecknande uttryck, varit högtidsstunder för den af den goda, sublimes konsten intresserade delen af allmänheten.

PROFESSOR GUSTAF LJUNGGREN.

Kliché: Bengt Silfversparre.

„Sveriges förste kritiske litteraturhistoriker“, f. d. professorn vid Lunds universitet, *Gustaf Håkan Jordan Ljunggren*, fyllde den 10 mars 80 år, varmt hyllad på jubileidagen. Af de många vetenskapliga verk som skapat L. ett berömt namn, torde främst böra nämnas »*Svenska vitterhetens häfder efter Gustaf III:s död*», ett omfattande arbete, påbörjad 1873 och afslutadt 1895.

Professor Ljunggren är sedan 1865 en af de aderton i Svenska Akademien och sålunda till medlemsåren äldst bland dessa.

FRIHERRE ROBERT VON KRÆMER. †

Kliché: Bengt Silfversparre.

Den 13 mars afled i Stockholm ledamoten af riksdagens första kammare, hofmarskalken frih. *Anders Robert von Kræmer*.

Redan år 1850 bevistade K. sin första ständsriksdag, och han har sedan dess oafbrutet deltagit i riksdagsarbetet. K. var på 1880-talet en grundskatteafskrifningens förkämpe i kammaren. Stor sparsamhetsifrare var han en man med öppen blick för tidens kraf, och utmärkt talare kunde K. utveckla mycken esprit och sarkasm. Den begåfvade och djupt bildade ädlingen prisbelönades 1850 af Svenska Akademien för poemet »Nordens natur». Han har bl. a. utgivit flera reseskildringar på vers och prosa samt början af ett stort anlagd arbete, »Svensk metrik», där han samlade originella synpunkter. I ord och handling var den nu bortgångne en man för sig, en utpräglad karaktär. Han sörjes närmast af maka, född von Holst.

EFTER TRIUMFTÅGET.

©Foto. HVAR 8 DAG.

D:r SVEN HEDIN I SITT HEM I STOCKHOLM.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Sthlm.—Gbg

©Foto. HVAR 8 DAG.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Sthlm.—Gbg

D:r SVEN HEDINS FÖREDRAG INFÖR GESELLSCHAFT FÜR ERDKUNDE I BERLIN DEN 7 FEBRUARI.

Ansträngd efter den serie föredrag D:r Hedin afhållit i ett flertal af Europas hufvudstäder inför auditorier af det vetenskapligt och socialt mest förnämliga har d:r Sven Hedin likväl hörsammat framställningen från K. Vetenskaps- och Vitterhetssamhället i Göteborg att jämväl därstädes hålla ett offentligt föredrag. Som ett apropos kunna vi visa ett senaste porträtt af vår frejdade landsman i sitt arbetsrum i Stockholm, liksom en ögonblicksfotografi från föredraget i Berlin.

1. D:r Sven Hedin.
2. Frih. v. Richthofen (utr. statssekreterare).
3. Geh. prof. Hellman.
4. Hauptm. Kollm.
5. Prof. v. d. Steinen.

Han hade nu en gång satt sig det i hufvudet, den gode farbror Gustaf, att de två kusinerna Majken och Erik skulle ha hvarandra.

SjälF var han ogift och rik, men hans båda bröder voro just ej välsignade med denna världens goda, om man icke räknar dit en ofantligt stor barnaskara — ty det ägde de båda.

Som sagt, farbror Gustaf var rik och hade fått den idén att gifta samman sina favoriter ur de två kusinskarorna.

Den långa, smärta Majken, med de stora, blå ögonen hade alltid varit hans gunstling, allt sedan hon var så liten att hon icke kunde tala rent. Nu var hon tjugu år och ett särdeles passande parti för sin kusin Erik, den tjufemåriga medicinaren — enligt farbror Gustafs mening.

De båda ungas föräldrar voro äfven ytterst hågade för saken, ty farbror Gustaf hade fällt ett yttrande om att blefve allt enligt hans önskan, så skulle han rikligen begåfva de nygifta och deras familjer äfven.

Men huru stod saken med de unga? Ja, de hade aldrig sett hvarandra — då de båda familjerna bodde långt från hvarandra och icke hade träffats på många herrans år.

Men farbror Gustaf hade utmålade de båda kusinernas utseende för hvarandra i de mest lockande färger han förmådde.

Majken var just icke vidare trakterad af saken, men från morgon till kväll hörde hon aldrig annat än de andra systrarnas »tjat»: »Att hon skulle »ta» honom, den »stilige Erik», så att de kunde få det något bättre — ty nu räckte deras knappa nålpänningar aldrig till o. s. v.

Uttråkad af allt detta prat, lofvade Majken att göra som föräldrarna och farbror Gustaf ville. — Och kusin Erik? Han tog giftermålet som en bisak och hälsade med glädje en gyllene soluppgång i sin ekonomiska skymnings natt. Således återstod nu intet annat än att sammanföra de båda unga, och detta åtog sig — farbror Gustaf.

Vid en tämligen oansenlig badort på Västkusten bodde en gammal tant till Majken, som lefde på inackorderingar, i hennes hus skulle hon presenteras för sin blifvande man, som i slutet af sommaren skulle uppehålla sig där som — vikarierande läkare — Så var saken ordnad.

Emellertid gick Majken omkring och såg trött och »bleknosig» ut — och därför blef det beslutadt att hon en hel månad tidigare — än bestämdt var — skulle skickas till sin tant, så att hafsvinden åter skulle kunna framtrolla rosorna på hennes kinder.

*

Det var dagen efter Majkens ankomst till K-vik, som hon med långsamma steg vandrade nedåt stranden. Solen sken härlig och varm och gnistrade i tjugusend färgprakt på de lekande böljorna.

Långsamt och tankfullt beträdde hon den långa bron, vid hvilken de flesta af badortens båtar lågo förtöjda. Hon kastade en blick utåt det blånande, solglittrande hafvet — och kände så en innerlig lust att hoppa ned i en af båtarna och låta sig viljelöst bortföras af strömmen.

Hon kastade en snabb blick öfver hela samlingsen af roddbåtar. — Bara hon vågade att låna en! — Åhja! Det var väl icke så farligt!

Med snabba fingrar lösgjorde hon en liten hvit eka och hoppade ned i den. Väl nedkommen kastade hon parasollen bort i aktern, fattade årorna och med några snabba årtag sköt den lilla ekan ut från bryggan.

Då hon hunnit midt ut i strömfåran drog hon

in årorna och lät båten drifva. Hon lutade sig tillbaka mot den bortersta toften, spände upp parasollen och njöt så i fulla drag af vinden, solen och böljornas melodiska plaskande mot fören.

Under tiden kom en ung man, iklädd en tunn sommarmarkostym af hvit piqué och en bredskyggig stråhatt, vandrande ned till bryggan. Han lät ögonen sökande fara öfver hela raden af båtar.

»Men hvad tusan nu då!» utbröt han. »Hvem har kunnat vara så fräck och dra' i väg med min 'Åskulap'!»

Åter lät han blicken glida öfver hela raden af båtar.

»Det var 'tusan i mej', djärft!» återtog han förargad, vändande sig om för att gå tillbaka öfver bron, men fick i detsamma syn på en fiskare, hvilken med pipsnuggan mellan tänderna stod och lutade sig mot broräcket.

»Hör hit, min gode man!» ropade han åt gubben. »har han sett om någon tagit en hvit eka här från bryggan medan han stått här?»

Fiskaren tog snuggan ur munnen och spottade. »Jo, jo men, har jag så! En tusan till söt fisk var det!»

»Fisk?»

Gubben skrattade.

»Ja, en så'n där liten fisk med blåa ögon, gullgult hår, förstår han?»

»Hur!»

Den unge mannen såg späjande utåt hafvet.

»Aha! Där gungar min »Åskulap» öfverskuggad af en hvit parasoll — men jag skall väl veta att fånga både dig och din röfvere!»

I hast lösgjorde han en annan båt — hoppade uti — och satte kurs på den hvita parasollen. Efter ett trettiotal skarpa årtag uppnådde han den saktadrifvande »Åskulap».

»Hallå, där!»

Majken for förskräckt upp ur sina drömmar, lät parasollen sjunka och skådade, halft leende in i ett af solen brynt ansikte, som betraktade henne med bistra blickar.

»Förlåt, men med hvad rätt har fröken lagt beslag på min Åskulap?» sporde den unge mannen strängt — under det ett illa doldt löje spelade i hans mörka ögon.

Majken rodnade.

»Tillhör båten här er?»

»En naiv fråga, min bästa, då jag säger min »Åskulap!» »Åskulap» är nämligen båtens namn.» Majken blef ännu rödare.

»Det är förfärligt illa gjordt af mig, att taga en båt utan lof!» sade hon hastigt. »Men jag kände en sådan innerlig lust efter att få ge' mig ut på sjön, att jag tog första och bästa jag fick fatt uti, utan att reflektera öfver det orätta i mitt handlings-sätt. Men ni förlåter mig nog!» slöt hon bedjande.

»Jag vet knappast!» genmälde han kärf. »Det vore säkert förständigare att stämma er för olofligt tillgrepp!»

Nu tonade ett silfverkljande skratt hän öfver de glittrande böljorna, och förtonade långt borta mellan de grå bergsskrefvorna.

»Ni vågar till på köpet skratta åt mig, fröken! Det blir dock för starkt!»

Majken fortfor att skratta tills tårarna tillrann ned för de rosiga kinderna.

»Ni tror visst, att jag är en 'baby'?» sporde hon, då hennes munterhet något lagt sig.

Nu var äfven hans allvar försvunnet.

»Hvem förmår spela sträng vis à vis en sådan liten snatterska!» sade han muntert, i det han klöf öfver på »Åskulap».

Väl ombord på ekan, fastgjorde han den andra båten vid »Åskulaps» akter, hvarefter han aftog hatten och presenterade sig:

»Gert Röning!»

Majken ämnade i första ögonblicket att nämna sitt rätta namn — men så kom hon att tänka på att hennes tant aldrig ville förlåta henne dylikt äfventyr och uppgaf därför ett fingeradt namn:

»Kerstin Hök!»

De skakade hand med hvarandra och så tog Gert årona och satte kurs utåt hafvet.

»Men hvad tänker ni på?» sporde Majken förskräckt. Men han endast nickade och ökade farten alltmer.

»Jag måste hem, herr Röning! Vänd om, så är ni snäll!»

»Något straff skall ni väl ha, för att ni tog min »Åskulap» och sedan skrattade åt mig!»

Åter ljudet det silfverklingande skrattet, men det förstummades snart och ett misslynt veck lägrade sig mellan Majkens vackra ögon.

»Allvarligt taladt, herr Röning, så måste ni vända om!» sade hon bestämdt, »och i annat fall», det blixtrade energiskt i de blå ögonen, »blir jag tvungen att själf taga årona!»

»Aha!»

Den unge mannen sköt hatten längre bakut och betraktade henne intresserad.

»Ni kan alltså också tala ur den tonarten?»

»Måste ju!» svarade hon kort.

Nu var det hans tur att skratta.

»Ja visst, när man har med ett dylikt monstrum af människosläktet att göra, som jag, då blifver det nog nödvändigt, men ser ni, denna gång hjälper det er dock platt intet!»

Och med ett par väldiga årtag flög båten rundt en liten utskjutande udde och in i en grund vik.

Gert hoppade upp på stranden och förtöjde »Åskulap» — därpå hjälpte han den förvånade Majken i land.

»På sätt och vis fick ni er vilja fram!» sade han leende, »men vände det gjorde jag dock ej, trots er hotelse!»

Hon rodnade och spände med en nervös rörelse upp parasollen.

»Hvar äro vi nu?» sporde hon kort.

»På en förvisningsort för snattare och andra förbrytare!» genmålde han allvarligt.

Hon stannade och lät parasollen sjunka.

»Ni skämtar alltjämt!» sade hon retligt.

»Skämtar! På min ära, jag har aldrig varit allvarsammare än nu. Vill ni måhända, att jag skall motivera mitt påstående?»

»Åh nej! Det behöfves ej.»

De gingo tysta en stund, plötsligt sporde hon kort:

»Hvad har ni gjort för brott?»

»Lofvat bort mig!»

Det stack till inom henne. Han också. Ja, i sanning, det var en förbrytelse att lofva bort sig för ett helt långt lif utan att hjärtat följde med, och detta allt för panningars skull. Hon kände ett innerligt förakt för sig själf och medlidande med honom, som gick bredvid henne.

All lefnadsglädje tycktes efter de sista orden ha vikit från hans friska ansikte och hans panna var dystert rynkad.

Hon stannade plötsligt och räckte honom sin hand.

»Vi äro olyckskamrater, således!» yttrade hon sakt.

Men nu blef hans ansikte än dystrare.

»Nej, det är icke möjligt!» utropade han med ovilja — och hon formligen frös under hans blick.

Hon nickade blott och fortsatte att gå framåt.

Solen höll just på att försvinna bak de purprade vågorna, då de unga stannade utanför grindarne till tantens trädgård.

Här lyfte han på hatten och bjöd henne farväl. Hans blick var nu något mildare och han betraktade henne medlidsamt.

»Tack för sällskapet!» sade hon leende. Men det var som hennes ögon sagt:

»Tänk ej för illa om mig!»

»Tack!» svarade han och tryckte hennes hand tämligen hårdt. Därpå lyfte han än en gång på hatten och gick långsamt nedåt den lilla bygatan.

Allt var putsadt och fejadt hos tant Octavia, från köket stego aptitretande dofter upp till de högre regionerna. Blommor stodo prunkande i alla vaser och i matsalen var bordet dukadt med festlig omsorg.

Det var i dag farbror Gustaf skulle komma.

Majken satt rödögd och förgråten uppe på sitt lilla rum. Hon kände sig så innerligt olycklig och önskade bara att ångbåten med farbror Gustaf och

Foto. Christensen, Landskrona.

Klisché: Kem. A.-B. Bengt Skjærsparre Sthlm.—Ubg

Till förmån för »Föreningens för frivillig sjukvård i fält (RÖDA KORSET) sydsvenska filial i Landskrona gafs å teatern därstädes den 7 och 9 mars musikalk-dramatiska soaréer, hvilka samlat en öfver förväntan talrik publik. Af de två tablåer hvarmed föreställningarne började och slutade återgifva vi »Efter striden» utförd af tvänne damer ur societeten och volontärer vid Kongl. Vendes trängkår. I maj d. å. kan filialen fira sitt 10-års-jubileum.

Erik ville gå under, så att hon slapp ifrån hela historien.

Åh, hvad hon hatade kusin Erik och hela världen förrästen!

En snyftning skakade hennes kropp, och så smög sig ett namn darrande öfver hennes läppar:

»Gert, Gert!»

Ja, han hade vunnit hela hennes hjärta och han älskade äfven henne, det visste hon alltsedan i går, då hon gått för att taga farväl af honom. Det var nu en hel månad sedan de träffades ute på sjön, och sedan den dagen hade de dagligen talats vid och sett hvarandra.

Men så i går, då hon med bortvänt ansikte räckte honom sin hand, hade han häftigt fattat den och öfverhöljt den med stormande kyssar. Därpå hade han sagt henne huru kär han höll henne alltsedan första gången han såg henne och hur bedröfvad han var, då han förnam, att hon lofvat bort sig. Det hade ju äfven han, men han kunde bryta sitt löfte och arbeta, arbeta för den han höll kär, men nu, då hon var bunden, var det likgiltigt hvad det blef af honom. Nu kunde han ta' hvem som helst, det kvittade! Och så hade hon gråtit och sagt, att hon var tvungen för sin familjs skull att taga den de valt åt henne, men att hon älskade honom — Gert — af hela sitt hjärta. Och nu var stunden kommen, då farbror Gustaf skulle komma med den förhatlige Erik. Men hyckla det kunde hon icke. Ville kusinen ha henne som hon var, så kunde han ta' henne — men kärlek, det hade hon ingen att bjuda på!

I detsamma ljudet en knackning på dörren och tant Octavia tittade in.

»Men herre min je, så du ser ut, Majken!» ropade hon förskräckt. »Hvad går det åt dig, flicka? Nere i salen sitter farbror Gustaf, och du är ännu icke klädd!»

»Jag är bra som jag är!» svarade hon kort.

»Så-å — det tror du!»

Tanten var helt röd af förgelse.

»Nej, mitt gryn! Du klär genast om dig — och det på minuten!»

Och därmed försvann den uppbrakta damen ut genom dörren.

Majken torkade energiskt ögonen och satte där-efter på sig en gräsgrön klädning, som klädde henne alldeles »gräsligt», kammade håret uti en bena mitt öfver pannan och slätade lockarne bak öronen.

Hon måste skratta — trots sitt »krossade» hjärta, då hon såg sin bild i spegeln — vidare tilltalande var hon just ej.

En stund därefter vandrade hon med fasta steg nedför den knarrande trappan och inträdde blek i förmaket.

Där var ännu ingen — Gud ske lof! Hon skulle just till att slå sig ned i gungstolen, då hon hörde farbror Gustafs välkända röst inne från rummet bredvid.

»Men, hvad tusan är det för en likbjudarmin du sätter på dig, Erik? Skall man se olycklig ut, då man står i begrepp med att göra bekantskap med den mest förtjusande bland kusiner?»

»Snyggt förtjusande!» mumlade Majken med hänfullt trots. »Han blir nog surare ännu, när han får mitt ansikte att se!»

»Se så, pojke!» fortfor farbrodern, »se nu icke så förbannadt morsk ut, utan följ med in i förmaket och hälsa på Majken!»

Steg ljudet öfver salsgolfvet och straxt därpå öppnade farbror Gustaf dörren.

»Nej, se där har jag min majros, men — — — men — — — det var själfva tusan hvad du ser — — — konstig ut!»

Majken hade rest sig upp och räckte farbrodern en iskall hand.

»Jaså, tycker farbror det?» genmålde hon lugnt. »Det är väl luften här, som har förändrat mig!»

I detsamma föll hennes blick på den unge mannen, som följt efter farbrodern in i rummet, och hon blef blossande röd.

»Hvad djädrans är det för en frisyra du lagt dig till med?» fortfor farbror Gustaf förtretad, utan att akta på Majkens blossande kinder. »Du liknar ju en gammal drake! Och klädningen där kan skaffa en gallfeber bara man ser på den!»

Emellertid stirrade de båda unga på hvarandra med stora ögon, och farbror Gustaf på dem.

»Jag undrar icke på att du stirrar, Erik!» anmärkte han torrt. »Den frisyren och den klädningen kan göra en starrblind! Men jag måste väl presentera er för hvarandra!»

»Kusin Majken! Kusin Erik!»

»Gert!»

»Kerstin!»

Med ett jubelskri flögo de båda unga i hvarandras armar, men farbror Gustaf stod som ett lefvande frågetecken. Så tog han sig med båda händerna om huvudet och stönade:

»Vatten! Vatten!»

Tant Octavia, som stått utanför dörren och lyssnat, störtade nu in i rummet med en stor vattenkaraffin.

»Herre Gud, Gustaf lilla, hur är det fatt?» sporde hon förskräckt.

Men farbror Gustaf fattade båda hennes händer och kramade dem hårdt.

»År jag tokig, eller är jag det icke, Octavia?»

»Hjälp mig, hjälp mig!» skrek tanten och stretade af alla krafter för att komma lös, »Gustaf har blifvit tokig!»

Nu kommo Erik — alias Gert — och Majken tanten till hjälp.

»Se så — lugna dig, tant!» sade Majken, »farbror kan bara icke förstå, hvarför vi två kalla hvarandra för Gert och Kerstin — men det är en historia för sig — — —»

»Som du skall få berätta så snart du ändrat frisyra och utbytt den där klädningen mot en annan!» inföll Erik.

Majken lämnade rummet för att efterkomma sin fästmans uppmaning, och under tiden omtalade Erik, hurusom han kommit en hel månad tidigare än bestämdt var, till K-vik, för att rekrea sig och vistad där under antaget namn, för att kunna lefva så »generadt som möjligt, innan han började sitt värf som läkare.

Då Majken kom tillbaka — nu iförd en snöhvitt dräkt och håret ordnad på det vanliga, så klädsamma sättet — omtalade hon hvar och på hvad sätt hon och Erik först träffades, och om deras fortsatta bekantskap.

Hon fick en sträng skrapa af tanten, men hela historien aflopp med att vin blef inburet och Majkens och Eriks skål drucken i botten. Därpå blefvo tvenne telegram afskickade till fästfolkets föräldrar, hvilka lödo:

»Allt klappadt och klart!

Majken.

Erik.»

*

Det var afton. Ute midt i hafvets gyllne strömfåra gled en hvitmålad eka, driven fram af lekande, skvalpande vågor. Från stranden ljudet enstaka toner från ett dragspel och glada skratt från den där församlade ungdomen förtonade bland de majestätiska klipporna. Stor och full gled månen fram bak ett snöhvitt moln, tecknande en matt silfverstrimma öfver hafvet — — — — —

I båten sutto Majken och Erik.

»Jag vet en flicka, som snattade en båt — — —»
»Tyst!» hviskade hon leende. »Jag vet en gosse, som stal en hel flicka!» — — — — —

Och hän öfver hafvet för en vindil, som kom vågorna att skvalpa kring »Åskulap» och stänkte rosenfärgadt skum öfver — de båda.

PRINS EUGENS OCH ANDERS ZORNS GEMENSAMMA UTSTÄLLNING

Denna fotografi, af H. K. H. ställd till HVAR 8 DAGS disposition, har sin egen lilla historia. När Prinsen en dag var sysselsatt med taflan "Vid Bellmans byst" (se nästa sida) anhöll en fotograf "få taga af artisten", hvilket med känd älskvardhet medgafs. Fotografen, som icke hade aning om hvem han "tagit", frågade, med begäran om adress, om han icke finge skicka artisten en kopia. "Artisten" bodde i Arffurstens palats dit fotografen kunde vara god inlämna fotografen. När fotografen nu får se HVAR 8 DAG torde han blifva ganska öfverraskad vid att finna hvem "artisten" var.

Den 16 mars öppnades den beramade gemensamma utställningen i Stockholm af oljemålningar af *Prins Eugen* och *Anders Zorn*.

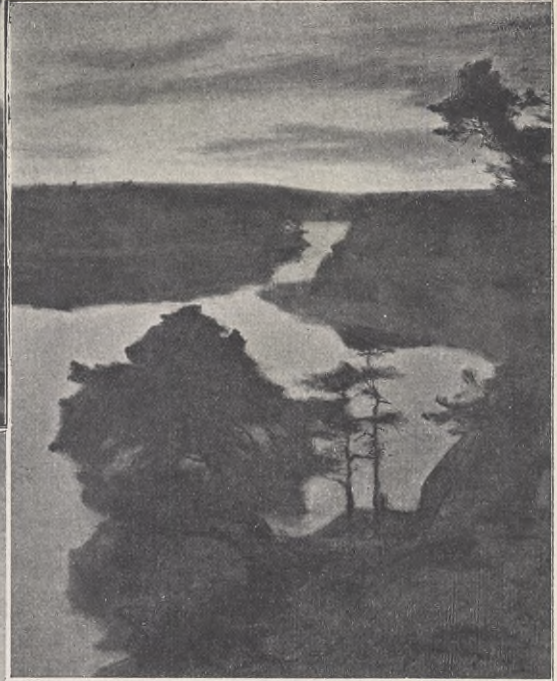
Kollektivbilder från tafvelutställningar lämna i allmänhet föga idé om det de skola återgifva; HVAR 8 DAG har därför föredragit att få lämna interiörer från de bägge konstnärernas atelierer jämte afbildningar af en del af de

Foto. HVAR 8 DAG.

»DET LUGNA VATTNET», oljemålning af *Prins Eugen*.

Kliché: *Bengt Silfverparre*.

VAR 2 DAG.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöström—Gbg

PRINS EUGENS ATELIER samt tvänne af Prinsens oljemålningar: »I Friesens park» och »Nattmoln».

»VID BELLMANS BYST».

»BISKOPSUDDEN».

»FRÅN MORA».

OLJEMÅLNINGAR AF PRINS EUGEN.

Foto. HVAR 8 DAG.

Kiköhl: Kem. A.-B. Beigt Sjöförsärrer, Stålm—Öhg.

ANDERS ZORN I SIN ATELIER: Öfverst till vänster porträtt i olja af konstnärens moder; fotografien af oljemålningen i andra hörnet ställd till HVAR 8 DAG'S disposition af konstnären.

nu exponerade taflorna. Att utställningen blir i hög grad uppmärksammas är gifvet, och man skall utan tvifvel lägga märke till den omväxling *Prins Eugen* är mäktig i och med sin rika konstnärsgåfning — omväxling i stämningar och omväxling i motiv — liksom ock till den fullödighet som präglar den framstående fursten-målarens verk.

* * *

Anders Zorn har en hel del märkliga oljemålningar, af hvilka vi återgifva några.

De nya taflorna af denne vår berömda målare visa egentligen icke nya sidor af hans konst, men de äro — om ock mången i den moderna skolan mindre hemmastadd skall finna dem förundransvärda — dock högst beundransvärda.

PROFESSOR S. J. BOËTHIUS' PORTRÄTT.
Oljemålning af Anders Zorn.

SKENINGE KYRKA.

Apropos ett uttalande af artisten Anders Zorn om detta gamla tempel

I Ö. D. lästes den 7 mars följande notis som vi tillåta oss återgifva: »Skeninge hade i förgår ett celebret besök. Artisten Zorn, stadd på hemresa från Vadstena, gjorde ett uppehåll i Skeninge, hvarunder han begagnade tillfället att bese Skeninge uråldriga tempel, om hvilket han fälde det omdömet att, hvad stilens renhet och enkelhet beträffar, det var det förnämsta i nordén, och i

öfriga Europa hade han endast på ett ställe påträffat en kyrka, nämligen i Tarragona i Spanien, som i ofvannämnda egenskaper kunde täfla med Skeninge kyrka, så nu kunna Skeningeborna vara stolta öfver sitt tempel.» Då ett uttalande i konstfrågor af en konstnär af Anders Zorns anseende måste tillmätas betydelse, har HVAR 8 DAG skyndat sig att illustrera detsamma med fotografier af den gamla klosterkyrkan.

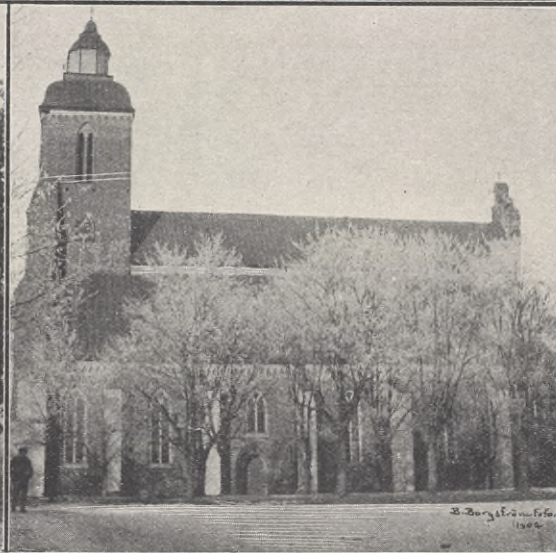
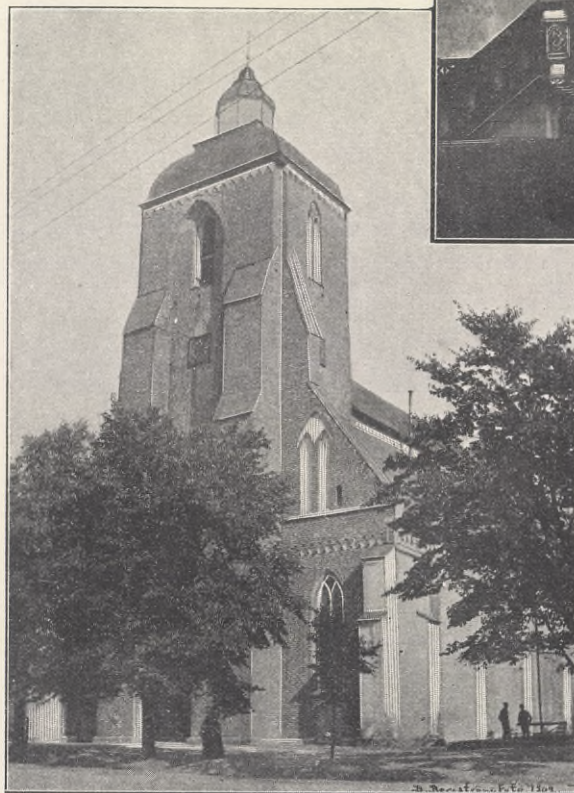
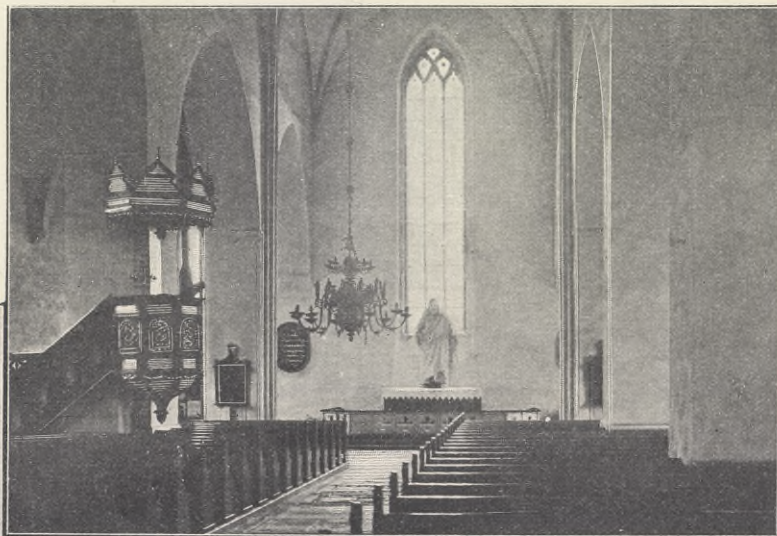

Foto. Borgström Skeninge.

INTERIÖR OCH EXTERIÖRER AF SKENINGE KYRKA.

Klöhn & Kem. A.-B. Bengt Wessersparre Stihlén—Gbg.

EN HJÄRTEsak.

För HVAR 8 DAG af Ulla Linder.

Hon kunde ej vara mer än mellan femti och sexti år, men det fanns ingen som ej trodde, att hon var långt öfver sjutti. Det var en liten gumma med böjd rygg och ett litet smalt, rynkigt ansikte. Det tunna håret låg som en hvit kant omkring pannan och kom den att synas ännu äldre och rynkigare.

Man blef förvånad öfver att ögonen i detta gamla färglösa ansikte kunde vara så mörka och lifliga. Det föreföll, som om de varit en tjugo, tretti år yngre än hela lilla gumman för öfrigt. Stundom kom det något skyggt i blicken, något ängsligt spörjande på samma gång som ödmjukt bedjande, men för det mesta såg hon lugn och belåten ut, som om intet i världen fanns att oroa sig öfver.

Och dock hade hon i årtal gått och burit på en sådan stor sorg. Alla, både de som kände henne och de som icke kände henne mer än till namnet, hade reda på, hvad det var som gjort hennes hår så hvitt och hennes kinder så vissna.

Hon hade ett enda barn, en son, och han hade kommit vilse i världen, gått under i lifvets malströmmar. Han lefde nu någonstans långt borta, där ingen visste af hans föregående förhållanden och därifrån inga rykten om hans nuvarande lif kunde nå fram till dem därhemma.

För hvarje gång jag kom till staden, brukade jag besöka den lilla gumman. Hon blef så glad när någon kom, visste ej, hur hon nog skulle kunna visa sin vänlighet och tacksamhet. Mina vägar hade legat åt annat håll. Det hade gått långa tider, sedan jag såg henne sist, men så en vårdag, befann jag mig åter i den lilla staden.

Det är ej så mycket som fångslar och lägger beslag på tankar och intresse i dessa stilla afkrokar af världen. Man talar och rasonnerar om hvarandras förhållanden. Det är nästan, som om alla vore medlemmar i en stor familj. Naturligtvis kommo vi att tala äfven om henne, och då blef mitt intresse genast vaket. Jag hade alltid haft en särskild känsla för den ensamma gamla, som gick där och bar så modigt på sin stora sorg.

Var hon ännu lika tålig, lika vänlig och glad? — Jo, hon var sig lik, hade kanhända blifvit litet hvitare i hufvudet och litet mer lutande i gången endast.

Och sonen då, hur var det med honom? Lefde han ännu? — Hade han inte börjat bättra sig? — Bevars, nog lefde han. Det tog man åtminstone för gifvet, det hade ju ej hörts af något annat. Men om han börjat bli en bättre människa! Något sådant kunde väl ingen våga hoppas. För öfrigt ville man inte fråga efter honom. En förlorad existens, en man, som så fullständigt kommit under isen. Hvad skulle det tjäna till? Det vore ju endast att sära och onödigtvis uppröra den gamla.

På eftermiddagen gick jag upp till henne och blef som vanligt mottagen med öppna armar. Jag måste berätta åter och åter om mig och mitt, hon gjorde frågor om allt och alla, var idel välvilja och intresse.

Hela tiden jag talade, satt jag och tänkte på, hur många tårar och suckar och tunga ängslande tankar som behöfts för att göra hennes ansikte så oändligt fåradt och härjadt och håret så hvitt och tunnt.

Det var, som om hon gissat mina tankar. Hon fick med ens det där skygga, bönfällande i blicken och började tyst och ifrigt syssla med sin strumpstickning. Jag kom ej längre ihåg, huruvida det var grannlaga eller ej, jag kände bara, hur hjärtslitande ondt det gjorde mig om henne och att jag måste höra, om det ej ljusnat för honom därborta i det främmande landet. Och så frågade jag plötsligt, så hoppfullt och gladt jag kunde:

»Hur är det med Rickard nu för tiden? Skrifver han ofta?»

»Ja, nog skrifver han emellanåt, men så ofta kan det ej bli. Han har arbete nu, rätt mycket arbete — — och så bli ju breffven dyra — — — det är så lång väg.»

Hon satt där och försökte se så obesvärad ut, som om den där frågan var det naturligaste i världen, men jag såg, hur händerna, som höllo stickorna, skälfde och de stora, runda glasögonen blefvo imiga.

Hur hade han det därute, Rickard? Det skulle intressera mig så mycket att höra, ifall hon inte tyckte illa vara. — Hon lade ifrån sig strumpstickningen, sköt upp glasögonen i pannan och tog min ena hand i sina båda.

Var det verkligen så, att det intresserade mig? Herre Gud, hur kunde jag tro, att hon skulle kunna tycka illa vara, att någon tänkte på och intresserade sig för hennes gosse? Det var ju hennes käraste, där hennes tankar jämt voro. Skulle hon inte vilja tala om honom, med den som visade intresse för honom? —

Och så började hon berätta.

Det var som bäcken om våren, som länge hållits bunden under istäcket. Hon började så försiktigt, likasom kännande sig för, i fall intresset vore med, men ju mer hon talade, dess ifrigare blef hon, dess mera absorberad af detta, som säkert ständigt låg i hennes tankar. De små, mörka ögonen trändrade och lyste och en skär rodnad spred sig öfver de vissna kinderna. Jag satt tyst och hörde på, men mina tankar sysslade mindre med Rickard än med henne själf. Hur hon följt honom, denna gamla moder, från svårighet till svårighet, från nöd till nöd, utan att någonsin misströsta om att han dock ej slutligen skulle kunna resa sig. Hvarje ångest och förödmjukelse, som han lidit, den hade också hon genomlevat. Men när han känt marken svikta under sig och velat ge allt förloradt, hade hon alltjämt haft fotfäste för både honom och sig, hade trott och trott på honom och intalat också honom tro och mod.

Hon talade om, hur mycket arbete han fått, både här och där, hur han måst afsäga sig det ena efter det andra, emedan de ville lägga alltför mycket beslag på hans förmåga och arbetskraft. Han hade alltid haft sådan känsla för rättvisa, Rickard, och rättvist ville han bli behandlad. Så hade han velat skicka hem till henne både fotografier och presenter, men hon hade bedt honom låta bli och i stället lägga af pengarne till någonting nyttigt åt sig själf.

Skulle det verkligen lyckats henne att få honom på grön kvist? — Mitt hjärta krympte samman af medlidande med den gamla. Jag såg ju så väl, att hon satt där och sökte föra både sig själf och mig bakom ljuset. Rickard var ännu alltjämt den förlorade sonen, som sjönk allt djupare. Men jag måste låtsas, som om jag ansåge honom räddad. Jag skulle genom min tro på hvad hon sade fånga henne i hennes egna garn. Hon skulle slutligen själf komma till att tro på, att det var fakta, hon berättade, och denna falska tro skulle göra hennes lefnadsafton klar och ljus.

Jag satt kvar ända till dess solen sjunkit bakom syrenhäcken i trädgården och när jag reste mig för att gå, följde hon mig ut till den lilla grinden. Hon gick med raska lätta steg, det var, som om den böjda gestalten blifvit rakare och det vissna ansiktet fått något af ungdom och glädje öfver sig. Hon klapade min hand om och om igen och när vi skiljdes åt, hviskade hon med en förtröstansfull blick och en liten munter nick af det hvita hufvudet:

»Välkommen igen! Kom snart, så få vi tala mera om Rickard.»

Foto. Dahlgren, Uppsala.

Kliché: Bengt Silfversparre.

Ehuruväl vi vid ett tidigare tillfälle visat porträtt af den unge konstnären, hvars förträffliga förslag till Sten Sturemonument är mottaget med så stor beundran, är det oss dock ett nöje få återgifva det allra senaste porträttet, taget i dessa dagar i Uppsala.

JULIA HÅKANSSON.

Sedan förliden höst står fru Håkansson i spetsen för ett resande teatersällskap, och hon ämnar ju äfven nästa år fortfara med detta företag. I sju års tid, sedan 1895, har den utmärkta skådespelerskan haft engagemang hos direktör Ranft, i det att hon dock ett år liksom nu bereste landsorten med eget sällskap — men luften vid Svenska teatern blef henne så småningom för kvaf att inandas. Hon längtade efter mera arbete, efter roller, som bättre passade hennes konstnärsskap, och hon drog ut till provinsen!

Jag är öfvertygad om, att fru Håkansson gjort rätt härl, liksom hon bestämdt finner större tillfredsställelse i sitt arbete nu än förut, i Stockholm. Fru Håkansson är i eminent grad en modern skådespelerska. Det nervösa, oroliga i tiden har i henne funnit en förträfflig tolkarinna; hon har skänkt lefvande lif åt sådana gestalter som Emma Scarli, Anna Hjelm, Magda. Allt det sensibla, upprifna, som finnes hos dessa moderna kvinnor, hvilkas hjärtan och hjärnor råka i kollision, tolkas af fru Håkansson på ett öfverlägset sannt och gripande sätt — därför att hon själf är en så modern kvinna!

Men den nervositet, som ligger på djupet i hennes inre, gör, att hon, för att kunna gifva det bästa af sin konst, måste känna sig ha sympati rundt omkring sig, så att hon kan vara säker på sig själf. Gör hon icke det, förmår hon icke helt uppgå i rollen, kan hennes spel lätt bli kallt och ansträngt. Jag vågar säga, att det konstnärsskap, som fru Håkansson visar i landsorten, i allmänhet är öfverlägset det, som hon lagt i dagen i Stockholm. Ty i Stockholm känner hon sig

Foto. Jonason, Göteborg.

Kliché: Bengt Silfversparre.

FRU JULIA HÅKANSSON SOM »KAMELIADAMEN».

behöfver. Naturligtvis har hon orätt i att känna och tänka så, men det torde vara omöjligt att ändra.

Huru som helst, hade fru Håkansson i sin sist i Stockholm utförda roll, i »Lefve lifvet!», stor framgång, och hon kan vara öfvertygad om, att man längtar efter henne i hufvudstaden.

O. R.

ÖGONBLICKSBILDER FRÅN DET OROLIGA HOLLAND.

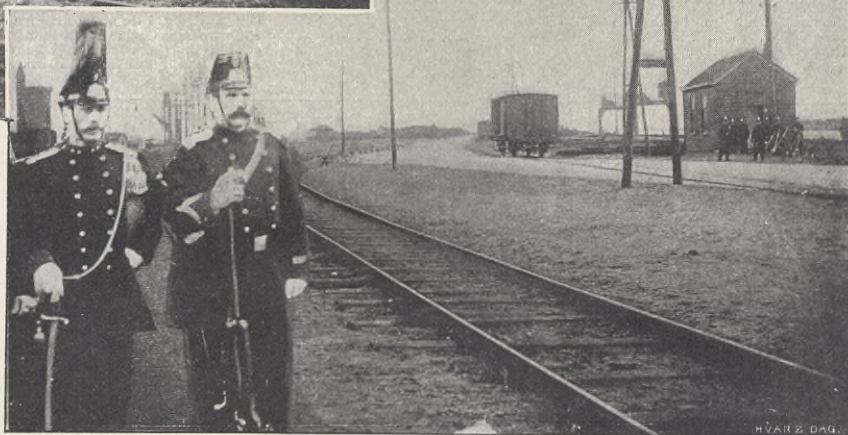

Efter fotografi. Kliché: Bengt Sjöfverparre.

POLISBEVAKNING AF JÄRNVÄGSSPÅREN I AMSTERDAM.

Behandlingen i holländska parlamentet af regeringens förut af oss i korthet refererade lagförslag mot i synnerhet sträjk

från järnvägsbetjäningens sida har påbörjat, och lära, efter hvad som erfares, förslagen med några modifikationerna komma att antagas. Den generalsträjk, som var afsedd att proklamerats, torde icke ifrågakomma.

HVARZ DAG.

JÄRNVÄGSLINIEN I NÄRHETEN AF ROTTERDAM BEVAKAD AF TRUPPER.

EN AMERIKANSK JÄTTEBRO.

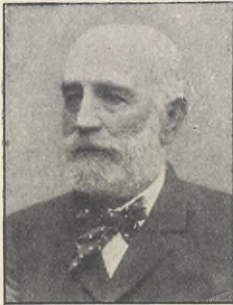

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Sthlm.—Gly.

DEN NYA JÄTTEBRON MELLAN NEW-YORK OCH BROOKLYN

närmar sig sin fullbordning. Den hade tidigare varit färdig om icke en eldsvåda för några månader sedan nästan förstört den. Den gamla bron, byggd af en svensk, börjar visa tecken till att icke längre kunna förblifva oberörd af den oerhörda trafik den har att uppbära.

CARL CURMAN,
professor, Stockholm, fyllde den 8 mars 70 år. (Se utf. biogr. nr 18 III:dje årg.)

J. B. H. SYLVÉN,
prost och kyrkoherde i Hassle, fyllde 70 år den 27 febr.

C. CARLANDER,
Göteborg, deläg. i de stora firmorna Johansson & Carlander o. Gamlestadens fabriker; betydande kommunalman; fyllde 65 år d. 10 mars.

VICTOR SCHWARTZ,
disponent vid Billesholms grufvor sedan 10 år, fyllde den 8 mars 60 år.

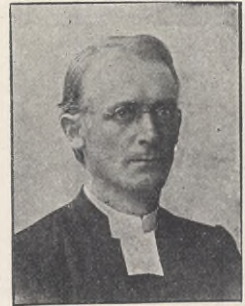

A. J. BLOM,
kapten i k. flottans reserv och chef för Smålands o. Ölands båtsmanskompani, firade den 12 mars sitt 50-åriga tjänstjubiläum såsom officer.

CARL AUG. KJELLBERG.

Chefen för Göteborgs Enskilda Bank, f. d. konsul *Carl August Kjellberg*, fyllde den 10 mars 50 år. Tillhörande den gamla Kjellbergska köpmansläkten var K. delägare i firman *J. A. Kjellberg & Söner* ända till dess han intog den ledande ställningen i ofvannämnda bank. Driftig och duglig som enskild affärsman har konsul K:s förmåga dock främst gjort sig gällande som bankman och erkänd är att detta solida och förtroendevärda bankinstitut under senare årens regim på ett storartadt sätt utvecklats sig.

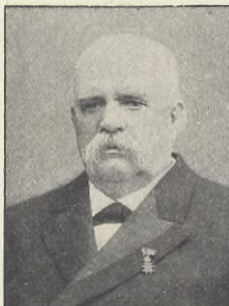
J. A. KOLMODIN,
docent, i dagarne utnämnd till e. o. professor i exegetik vid Uppsala universitet.

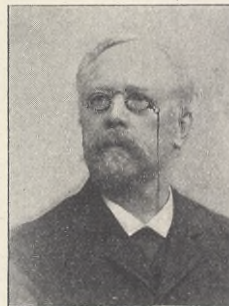
O. F. HEDBORG,
har valts till ordf. i Ångfartygsbefälhafvaresällskapet i Stockholm, efter aflidne hamnkapten F. v. Sydow.

A. W. HYGRELL,
häradshöfding i Lindes domsaga sedan 1894, fyllde den 27 febr. 55 år.

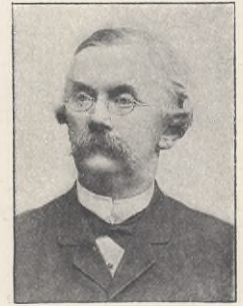
CARL ERIK WESTHOLM,
underlöjtn. i armén, grundläggare och innehafvare af Nordiska Anonsbyrån i Göteborg, fyllde den 13 mars 70 år.

A. WADSTRÖM,
k. sekreterare i Stockholm, fyllde 70 år den 12 mars.

LARS JOHAN LINDER,
kontraktspäst i Södertelje, fyllde den 8 mars 65 år.

A. E. GILLBERG,
läroverksadjunkt i Östersund, fyllde den 9 mars 60 år.

PORTRÄTTGALLERI

N. P. ISAKSON,

ökontryckare i Luleå, ingick den 27 febr. i sitt 65:te år. Utgifvare af Norrbottenskuriren.

O. HÖGFELT,

målaremästare i Halmstad, mångårig medlem af stadsfullmäktige, fyllde den 8 mars 50 år.

ELON NORDLINDH,

t. f. länsman inom Näs distrikt. Hvilka så hastigt bedrefvo spaningarna efter brottslingarne i Långseruds-dramat, att de skyldige grepos 2:a dygnet efter brottets föröfvande.

CARL LINDH,

t. f. länsman inom Gillhaga härad.

† JACOB FAGERSTRÖM,

rådman i Engelholm, afled den 5 mars. Född 1837. Stadsfullmäktig och kommunalman.

† CARL NORDENADLER.

Den 11 mars afled i Borås f. d. öfversten och chefen för Elfsborgs regemente *Carl Axel Leonard Nordenadler*, träffad af ett slaganfall som efter några ögonblick ändade den kraftfulla mannens lif. Student 1859 och underlöjtnant vid Västgöta regemente 1861 avancerade N. till major vid samma regemente 1892; öfverstelöjtnant vid Götlands infanteriregemente 1896 utnämndes den daglige militären till öfverste och chef för Elfsborgs regte 1898, vid hvilken post han kvarstod till i jan. 1903. En kunnig och mångsidigt bildad man, efterlämnar öfverste N. minnet af en ovanligt sympatisk person.

† A. F. MARKSTRÖM,

förvaltare på Kullen i Piteå socken, afled den 22 febr. 54 år gammal. Anlitad kommunalman.

† A. L. BROBERG,

f. d. kommandör o. kapten af 1:sta graden, afled den 28 febr. i Hedenora. Född 1830.

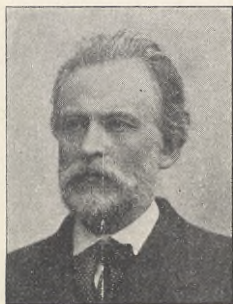
† HERMAN LÖFBERG,

lokomotiveldare, afled tillfölje olyckshändelsen vid Elmhult den 5 mars.

† C. P. STÅLHAMMAR,

f. d. smidesfabrikör, Stockholm, afled den 3 mars, 74 år gammal.

† J. R. GRANBERG,

genremålare i Stockholm, afled den 7 mars, 74 år gammal.

† CARL ERIK SELÉN,

artist i Stockholm, afled den 8 mars. Född 1836. Bekant som miniatyrmålare.

† J. W. ÅKERSTRÖM,

fabrikör, en af de äldre yrkesidkarne i Falun, afled den 3 mars. Född 1838.

Den bekanta författarinnan Lea, fru Josefine Wettergrund, afled den 9 mars efter långvarig sjukdom.

Lea var född i Kristianstadstrakten d. 2 sept. 1832 och började redan vid unga år skriva poem. Hon rönt uppmuntran af Wilhelm von Braun och utgaf 1858 en samling Småbitar på vers och prosa, med företal af Braun. Debuten slog mycket an — och därefter blef Lea, som bekant, en gunstling hos den bokälskande allmänheten, hvilken med förtjusning köpte och läste hennes många berättelsesamlingar

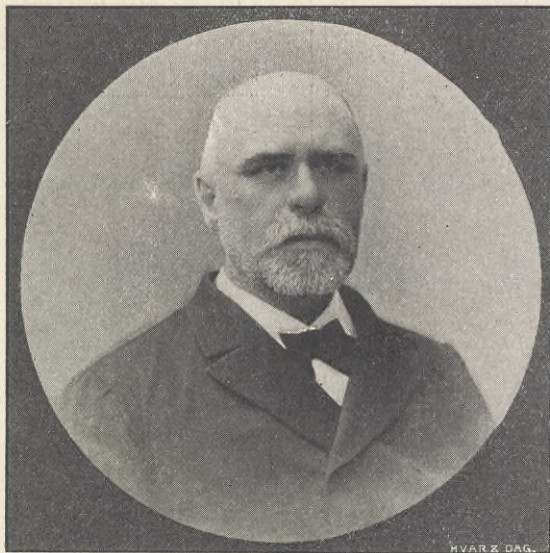

JOSEFINE WETTERGRUND.

med ämnen ur hvardagslivet.

Lea hade en frisk syn på tingen och hon var humorist. Hon förstod att med mycken åskådighet framställa olika situationer, och det är icke utan att det öfver hennes författareskap finnes en fläkt från August Blanchés värld. Sedan Leas blomstringsperiod ha ju tiderna och litteraturen undergått många förändringar, men man kan allt fortfarande ha nöje af den kloka och behagliga författarinnans godmodigt skämtsamma och stundom en smula rörande historier.

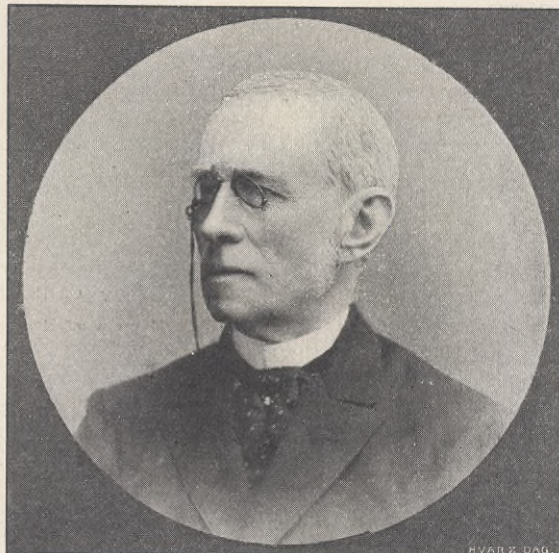
TVÄNNE FRAMSTÄENDE LÄROBOKSFÖRFATTARE.

PER GUSTAF LYTH.

Den 6 mars fyllde lektorn vid Örebro högre allmänna läroverk, fil. dr *P. G. Lyth* 55 år. Redaktör af Örebro Tidning och Nerikes-Posten 1883—1887, är L. mest bekant och skattad som författare af talrika arbeten i klassisk filologi m. m. t. ex. Lärobok i romerska antiqviteter, Svensk stilistik i exempel; öfversättare af klassiska författare.

L. har under de sista 25 åren med stort intresse deltagit i latinstriden och fastän latinlektor bekämpat den grammatiska formalismen.

ERNST GOTTFRID CALWAGEN.

I sitt 75:e år ingick den 7 mars den kände läroboksförfattaren fil. dr *Ernst Gottfrid Calwagen*. Född i Hernösand, blef C. adjunkt vid Nya Elementarskolan i Stockholm 1859. Han befordrades till hufvudlärare i tyska 1870 och till lektor i tyska och engelska 1892 samt tog 1895 afsked. De af C., som var en högst förträfflig lärare, utarbetade läroböckerna i tyska och engelska äro genom sin rediga och praktiska uppställning af synnerligen framstående beskaffenhet och ha äfven vunnit en ovanligt vidsträckt användning.